

BUILDING
BRED A

JAARVERSLAG 2014

Toekomstgericht bouwen

Jaarverslag 2014

Colofon

ons kenmerk
datum juni 2015
auteur Building Breda
versie 2.0
status definitief

Inhoudsopgave

	Voorwoord	3
	Van de voorzitter	4
1	Missie, visie en strategie	5
2	Organisatie	6
3	Communicatie	26
4	Projecten en activiteiten	27
5	Financiën	28
	Colofon	33
Bijlage 1	Algemeen (functioneel) organogram	34
Bijlage 2	Organogram projectorganisatie	36
Bijlage 3	Meerjareninvesteringsbegroting 2015-2017	38
Bijlage 4	Financieel verslag 2014	40
Bijlage 5	Verantwoording investeringen 2014 ROC West-Brabant	64

Voorwoord

Het jaarverslag van 2014 heeft de titel 'Toekomstgericht bouwen' meegekregen. Deze titel is gekozen om aan te geven dat er binnen Building Breda volop wordt gebouwd aan de toekomst.

Na de pauze van het bouwen in 2013, stond 2014 in het teken van de opstart van de eerder voorgenomen bouwwerken. Meer nog dan eerder, stelde Building Breda zich de vraag: "Op welke wijze bouwen we het meest toekomstbestendig?"

De gefaseerde bouwplannen van de beide Nassau locaties en Graaf Engelbrecht kregen in 2014 hun doorstart en werden voortvarend gerealiseerd. Op 11 november 2014 werd de vernieuwde locatie Paul Krugerlaan van De Nassau geopend.

De ingewikkelde plannen voor enerzijds de Campus Markenhage, waar de drie scholen Markenhage College, Michaël College en Orion Lyceum bij betrokken zijn en anderzijds de Internationale Campus ISB en Mencia (International School Breda en Mencia de Mendoza lyceum) vragen bijzondere aandacht van Building Breda en de betrokken scholen. Hier gaan in de toekomst bijzondere campussen ontstaan zoals ze niet eerder in Breda hebben bestaan.

In 2014 hebben de schoolbesturen verder gewerkt aan samenwerking en afstemming. Er is een onderzoek gestart naar de mogelijkheid om de scholen te verduurzamen. Door op de daken van de scholen zonnecentrales te realiseren waardoor de scholen energie leveranciers kunnen worden en bijdragen aan de CO² neutrale stad. In 2014 is de subsidie daarvoor toegekend. Of het haalbaar is om deze ontwikkeling ook daadwerkelijk in praktijk te brengen, zal in de loop van 2015 duidelijk worden.

Breda, juni 2015

De heer M. Hoefeijzers
Directeur

Van de voorzitter

Met dit jaarverslag legt het bestuur van Building Breda verantwoording af voor de activiteiten die in 2014 zijn uitgevoerd.

Het bestuur heeft in 2014 zorg gedragen voor de 'doorstart' van de bouwprojecten van De Nassau (De la Reijweg en Paul Krugerlaan) en van Graaf Engelbrecht. Voor de ontwikkeling van de Campus Markenhage heeft het bestuur een 'go' afgegeven. Deze beslissing behelst een complex plan van drie scholen die op één campus gaan samenwerken. Door deze scholen op een gezamenlijke locatie samen te brengen, wordt het behoud van de profielen van de relatief kleine scholen Michaël College en Orion Lyceum veilig gesteld. Dit past in het realiseren van een rijk palet aan keuzemogelijkheden voor de Bredase leerlingen.

Met de steun van alle leden van Building Breda heeft het bestuur er voor kunnen zorgen dat de internationale Campus International School Breda en Mencia de Mendoza lyceum tot stand kan komen. Samen met BreedSaam, de huisvestingscoöperatie voor het primair en speciaal onderwijs in Breda heeft Building Breda het budget op tafel gelegd om dit indrukwekkende project te realiseren. Dankzij de bijdrage van beide coöperaties kon een bijdrage van vier miljoen euro van de Provincie Noord-Brabant worden binnengehaald. Met deze ontwikkeling krijgt de International School Breda een gebouw en een constellatie waarmee de school kan concurreren met de International Schools van onder andere Antwerpen, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam en Tilburg. Building Breda is er trots op dat het daarmee een bijdrage levert aan versterking van het Bredaas onderwijs en Breda voor expats van internationale bedrijven aantrekkelijker maakt.

Het bestuur van Building Breda steekt niet alleen energie in het realiseren van de genoemde bouwprojecten, maar werkt ook aan de goede onderlinge verhoudingen van de deelnemende schoolbesturen en een goede verstandhouding met de gemeente Breda. Partnerschap onderling én met de gemeente, is belangrijk om samen te werken aan toekomst gericht onderwijs dat goede kansen biedt aan alle kinderen van Breda en omgeving.

Het bestuur kijkt met voldoening terug op de resultaten van 2014.

Breda, juni 2015

Mevrouw T. Fuhring-Holzhaus
Voorzitter Bestuur

1 Missie, visie en strategie

Building Breda heeft ook in 2014 weer gewerkt volgens haar vastgestelde missie, visie en strategie.

Missie

In de nota 'Ruimte voor Samen Scholen' is als missie van Building Breda opgenomen: 'Het leveren van kwalitatief goede huisvesting aan de scholen in het voortgezet onderwijs om daarmee de onderwijsdoelen van de scholen te helpen realiseren en daarmee tevens de kwaliteit van het onderwijs zoveel mogelijk te dienen.'

Vragen zoals: "Hoe ziet het onderwijs in de toekomst er uit?" en "Welke veranderingen zijn er in de vraag naar onderwijs?" dienen de leden van Building Breda zich voortdurend te stellen om daarmee de juiste keuzes voor de besteding van middelen te kunnen maken.

In het 'Strategisch Huisvestingsplan' zijn deze vragen nader uitgewerkt en worden door het bestuur van Building Breda als beoordelingskader gehanteerd tijdens de beoordeling van plannen van de scholen.

Visie en strategie

De vertaling van de missie naar visie en strategie is als volgt vastgelegd in het 'Strategisch Huisvestingsplan' als '*Op basis van samenwerking op het terrein van huisvesting, de ontwikkeling van een sterk en geprofileerd kwalitatief goed onderwijs in Breda ondersteunen, met respect voor de eigenheid en de autonomie van de afzonderlijke instellingen.*'

Voor het realiseren van deze visie zijn twee basisdoelen opgesteld:

1. de basis op orde
2. en toewerken naar een kleurrijk palet aan onderwijs in Breda.

Dit jaarverslag wil antwoord geven op de vraag: "In hoeverre Building Breda er in haar zesde jaar in is geslaagd met haar strategie verdere stappen te zetten om voornoemde basisdoelen te bereiken?"

2 Organisatie

De werkorganisatie van Building Breda is weergegeven in een algemeen (functioneel) organogram (zie bijlage 1). Dit hoofdstuk bevat de toelichting op de doorontwikkeling van de werkorganisatie.

Algemene Leden Vergadering

Het hoogste orgaan binnen Building Breda is de Algemene Leden Vergadering (ALV). De ALV bestaat uit drie leden, te weten:

1. Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda en omstreken
Vijf vestigingen in Breda, te weten het Markenhage College, Mencia de Mendoza lyceum, Newmancollege, Onze Lieve Vrouwelyceum, Michaël College en het Orion Lyceum.
2. Stichting ROC West-Brabant
Twee vestigingen in Breda, te weten Graaf Engelbrecht en het Stedelijk Gymnasium.
3. Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs voor West-Brabant
Twee vestigingen in Breda, te weten De Nassau De la Reijweg en De Nassau Paul Krugerlaan.

In december 2013 is zowel door de medezeggenschapsraad van Stichting Orion Lyceum als door de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda en omgeving ingestemd met de voorgenomen bestuurlijke fusie tussen beide stichtingen. De formele akte is bij de notaris gepasseerd op 3 april 2014. Dat betekent dat de Stichting Orion Lyceum per 3 april 2014 formeel is opgegaan in de Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda en omgeving.

Door beide stichtingen is bevestigd dat de rechten en verplichtingen jegens Building Breda zijn overgedragen en dat na 3 april 2014 de Stichting Orion Lyceum niet meer (direct) vertegenwoordigd zal zijn in het bestuur van Building Breda.

Verder dient opgemerkt te worden dat de mogelijkheid bestaat dat een lid (of de leden) één of meerdere vestiging(en) heeft (of hebben) buiten Breda, maar deze vallen buiten de primaire huisvestigingsverantwoordelijkheid van Building Breda.

Bestuur

Vanuit de ALV van Building Breda is een bestuur geformeerd, welk zorg dient te dragen voor de gemandateerde besluitvorming. Gedurende het jaar 2014 bestond het bestuur uit de volgende bestuurders, te weten:

Namens Stichting Orion Lyceum Breda:
De heer A. Knapen (tot april 2014)
De heer T. Kloet (tot april 2014)

Namens Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda en omstreken
De heer C. Clarijs
De heer G. Olthof

Namens Stichting ROC West-Brabant
De heer A. Kastelein
De heer T. Flink

Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs voor West-Brabant
De heer A. Roobol
Mevrouw T. Holzhaus-Fuhring

Stuurgroep

Het bestuur van Building Breda werd bij de uitvoeringen van haar taken ondersteund door een stuurgroep bestaande uit de volgende personen:

De heer M. Hoefijzers (Directeur)
De heer S. Kromwijk (Project Coördinator)
De heer G. Bosters (Onderhoud Coördinator)
De heer M. Canjels (Directie Secretaris)

Het directie secretariaat van Building Breda is gevestigd aan de Mozartlaan 35 (4837 EH) te Breda.

Overleg portefeuillehouders bedrijfsvoering en facilitaire zaken

Gedurende 2014 verkreeg het bestuur van Building Breda de input vanuit het overleg portefeuillehouders bedrijfsvoering en facilitaire zaken. In 2014 maakte de volgende leden deel uit van dit overleg:

Namens De Nassau:
De heer R. Kotylak

Namens Graaf Engelbrecht:
De heer J. Schoemaker

Namens Markenhage College en Michaël College:
De heer R. Joosen

Namens Mencia de Mendoza lyceum:
De heer T. Dams

Namens Newmancollege:
De heer H. van Hove

Namens Onze Lieve Vrouwelyceum:
De heer F. van der Zalm

Namens Orion Lyceum:
De heer R. Schipperen

Namens Stedelijk Gymnasium:
De heer B. Moons

Directeurenoverleg

Gedurende 2014 had het bestuur van Building Breda, zij het in een andere frequentie en vorm, wederom de beschikking over de input vanuit het directeurenoverleg. Het aantal vergadering van het directeurenoverleg is van vier naar tweemaal per jaar teruggebracht. Ook de opzet is anders. Het voorzitterschap ligt bij één van de directeuren van de scholen in plaats van bij de directeur van Building Breda en tijdens de vergaderingen is naast ruimte voor agendapunten aangaande Building Breda grotendeels gevuld met agendapunten aangaande de samenwerking van de verschillende scholen. De directie van Building Breda is verheugd met deze ontwikkeling.

In 2014 maakte de volgende leden deel uit van dit overleg:

Namens Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda en omstreken
Mevrouw C. Klein
De heer G. Verwijlen
De heer J. Hadders
De heer R. Schipperen
De heer R. van Velthoven

Namens Stichting ROC West-Brabant
Mevrouw H. Mulder
De heer R. Louwsma

Namens Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs voor West-Brabant
De heer R. Martinot

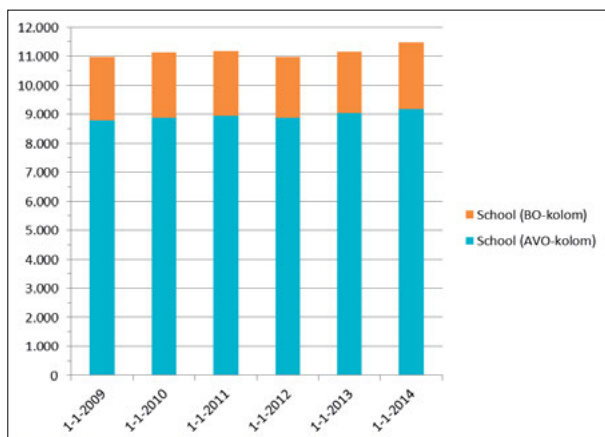
De totale werkorganisatie heeft haar werkzaamheden uitgevoerd in de vorm van een projectorganisatie, welke in bijlage 2 van dit jaarverslag opgenomen is. Ook in het jaar 2014 is de samenwerking tussen de scholen goed.

Ontwikkeling leerlingaantallen

De ontwikkeling van de leerlingaantallen hebben zowel op Building Breda als de schoolbesturen invloed op het meerjarenperspectief. Building Breda registreert sinds haar oprichting de leerlingaantallen aan de hand van de zogenaamde '01 oktober telling' per kalenderjaar.

AVO en BO-kolom

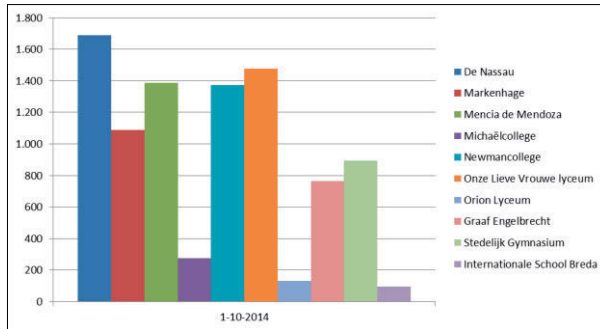
Onder de AVO-kolom, wordt verstaan Algemeen Voortgezet Onderwijs en onder de BO-kolom (Beroeps Onderwijs), worden uitsluitend de VMBO-leerlingen die onderdeel zijn van de Doordecentralisatie Overeenkomst. Het totaal aantal leerlingen (AVO plus BO) wordt in grafiek 2.1 weergegeven.

Grafiek 2.1 Totaaloverzichten AVO en BO-kolom 2011-2014, Building Breda (2014)

AVO-kolom

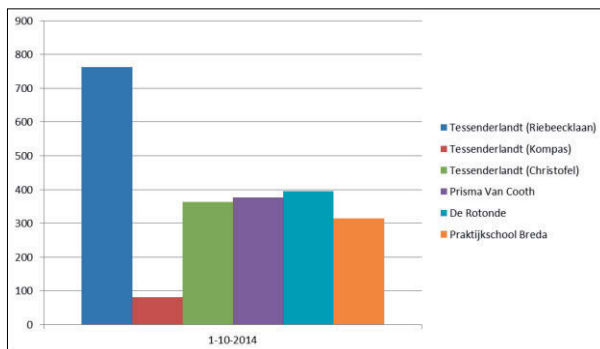
In grafiek 2.2 is de AVO-kolom per peildatum 01 oktober 2014 per school verbijzonderd.

Grafiek 2.2 Overzicht AVO-kolom op school niveau per 01 oktober 2014, Building Breda (2014)

BO-kolom

In grafiek 2.3 is de BO-kolom per peildatum 01 oktober 2014 per school verbijzonderd.

Grafiek 2.3 Overzicht BO-kolom op school niveau per 01 oktober 2014, Building Breda (2014)

Conform de doordecentralisatieovereenkomst, artikel 8 lid 3, en op basis van de ontwikkelingen van de leerlingaantallen 2014, blijft de te ontvangen gemeentelijke vergoeding constant en kunnen de huisvestingsplannen onverminderd doorgezet worden. In voornoemd artikel is bepaald dat er sprake is van een zogenaamde boven- dan wel ondergrens voor wat betreft het leerlingenaantal. Deze grenzen zijn gesteld op +10% en -10% van het norm leerlingenaantal van de gemeente, te weten 10.908 leerlingen. De bovengrens voor wat betreft aanpassing van de bijdrage vanuit de gemeente bedraagt 11.999 leerlingen. De ondergrens is gesteld op 9.817 leerlingen. Zolang het aantal leerlingen zich beweegt tussen deze grenzen, blijft de jaarvergoeding constant.

Gebruikers

In de navolgende pagina's is een uiteenzetting opgenomen van de stand van zaken voortgezet onderwijs en ontwikkelingen sinds de doordecentralisatie. Voor de volledigheid dient te worden opgemerkt dat het vastgoed zowel juridisch als economisch eigendom is van Building Breda en 'om niet' gebruikt wordt door de hierna beschreven gebruikers (onderwijsinstellingen). Ten slotte werken de gebruikers individueel aan het profiel van hun school.

Algemene ontwikkelingen doordecentralisatie voortgezet onderwijs

Building Breda stelt de gebouwen beschikbaar aan de scholen en past die bouwkundig aan aan de wensen van de gebruikers. De gebruikers hebben voor een profiel gekozen om daarmee de ouders en de kinderen een extra keuzemogelijkheid te bieden. Enerzijds is het profiel richting gevend voor de huisvesting en anderzijds kan de school pas aanspraak maken op de financiën voor de huisvesting als door de school voor een helder en duurzaam profiel is gekozen. Het is deze wisselwerking tussen Building Breda en de scholen die in de loop van het jaar de aandacht krijgt.

In 2014 heeft ook de verdere professionalisering van het onderhoud en de daarvoor opgestelde service level agreements (SLA's) aandacht gekregen. Daarnaast zijn projecten in uitvoering, dan wel tot afronding gebracht.

AVO/VWO

Voor de scholen voor voortgezet onderwijs zijn in 2014 een vijftal grote projecten aan de orde geweest. Om te beginnen de afronding van de ver-/nieuwbouw projecten De Nassau De la Reijweg, De Nassau Paul Krugerlaan en het Newmancollege. Vervolgens het hervatten van het ver-/nieuwbouw project Graaf Engelbrecht fase twee (realisatie aula en renovatie bestaande gebouw) en tenslotte de start van de ontwikkeling van de campus Markenhage College, Michaël College en Orion Lyceum en de campus International School Breda en Mencia de Mendoza lyceum.

Op de navolgende pagina's volgt het overzicht van de verschillende AVO/VWO-onderwijsinstellingen en hun focus.

*De la Reijweg
 Paul Krugerlaan
 1.690 scholieren*

De Nassau biedt breed en volledig onderwijs aan: mavo, havo en vwo (atheneum, gymnasium en tweetalig onderwijs (tto.)) De school kiest voor kleinschaligheid door de leerlingen te spreiden over twee gebouwen. Op de Paul Krugerlaan is de mavo gehuisvest en in het gebouw aan de De la Reijweg volgen de vwo- en havo-leerlingen hun opleiding. Daardoor kan De Nassau alle leerlingen een goed doorlopende leerlijn en een passend onderwijskundig klimaat bieden.

Alle leerlingen worden op een hen passend niveau uitgedaagd. Velen halen een diploma op een hoger niveau dan bij het verlaten van de basisschool werd verwacht. Voor vwo-leerlingen is er de Nassau Academie. Hier volgen leerlingen vakoverstijgende 'minors' die ze straks een voorsprong geeft bij de overgang naar het academisch vervolgonderwijs. In dit kader is er contact met universiteiten en houden aansprekende hoogleraren regelmatig lezingen voor leerlingen en andere belangstellenden. De havo heeft Nassau Select, waarin bovenbouwleerlingen in samenwerking met Avans Hogeschool worden voorbereid op het hoger onderwijs. De mavo heeft een goed ontwikkeld loopbaanoriëntatieprogramma en voert jaarlijks een onderwijskundig project uit.

In 2014 is de uitbreiding en renovatie van de locatie De la Reijweg afgerond. In het nieuwbouwdeel van circa 2.500 m² zijn onder andere een grote kantine, een multifunctioneel auditorium voor bijna 300 personen en een nieuwe personeelskamer gerealiseerd. Ook zijn er lokalen voor onder andere scheikunde en muziek tot stand gekomen. Het bestaande gebouwdeel is volledig gerenoveerd waardoor een uitnodigende, lichte werkomgeving is gecreëerd met up-to-date technische voorzieningen. De oudbouw en nieuwbouw zijn met elkaar verbonden door een indrukwekkende lichtstraat over twee verdiepingen waarin een groot deel van de aanzienlijke kunstverzameling van De Nassau is tentoongesteld.

In 2014 is de verbouw van de locatie Paul Krugerlaan voltooid. Hier is dezelfde hoge gebruikskwaliteit als die van de locatie De la Reijweg bereikt. Eerder al werd de kelderverdieping gerenoveerd, waarin onder andere een studiezaal en een fitnesscentrum werden gerealiseerd. Het afgelopen jaar is de rest van het gebouw onder handen genomen. Een belangrijke zichtbare verandering is de vide in de aula die 40 extra zitplaatsen aan leerlingen biedt. Onzichtbaar, maar niet onbelangrijk zijn de technische aanpassingen en WiFi-installaties die de invoering van tablet ondersteund onderwijs vanaf het schooljaar 2015/2016 mogelijk maken.

*Emerweg
1.087 leerlingen*

Als Daltonschool voor vwo, havo en vmbo maakt Markenhage zich sterk voor de ontwikkeling van alle talenten van kinderen, met een nadruk op de culturele aspecten. 'Zelfstandig worden', 'vrijheid in gebondenheid', 'samenwerking', 'effectiviteit' en 'reflectie' vormen hierbij de leidraad.

Als cultuurprofielschool krijgen alle leerlingen in de eerste twee jaar vier uur per week les in Culturele Vorming. Dat biedt hen de kans om te ontdekken of leerlingen aanleg en interesse hebben voor deze disciplines en draagt bij aan de expressieve en creatieve ontplooiing.

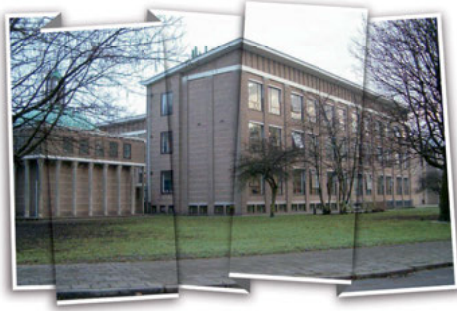
Naast het reguliere onderwijs zijn er speciale cultuurklassen: de podium- en atelierklas. In de bovenbouw zijn er culturele reizen voor alle leerlingen. Buitenschool is er een 'Rock- en cultblock'-programma waarbij leerlingen extra lessen kunnen krijgen op het gebied van zang, instrument bespelen, fotografie, DJ-cursus, beeld en geluidstechniek, dans, Spaans, en dergelijke.

Het project 'Markenhage College' betreft een campusvorming samen met het Michaël College en het Orion Lyceum. Het houdt onder meer in: het realiseren van nieuwbouw voor het Michaël College en het Orion Lyceum, extra lokalen en praktijkruimtes voor Markenhage, het vergroten van de aula, het realiseren van een theaterzaal (Cultuurcluster), nieuwbouw van een sportruimte, een inhaalslag van achterstallig onderhoud en het actualiseren van de brandveiligheid. De campusvisie ligt ten grondslag aan het plan van eisen en biedt onderwijsfaciliteiten voor 1.550 leerlingen.

In het voorjaar 2014 heeft de architectenselectie plaatsgevonden. Er is gekozen voor Boris Zeisser van 24H uit Rotterdam www.24H.nl. De verwachting is dat de bouwactiviteiten rond de zomer van 2015 kunnen starten en rond de zomer 2016 kunnen worden afgerond.

www.markenhage.nl

*Mendelssohnlaan
1.387 leerlingen*

Wie graag over de grenzen heen kijkt of bijvoorbeeld denkt aan een studie of een carrière in het buitenland, is op zijn plaats op Mencia (Havo, Atheneum, Gymnasium, TTO). De school heeft een keur aan internationaal georiënteerde activiteiten. Voor vwo'ers is er tweetalig onderwijs, waarin ongeveer de helft van de lessen in het Engels gegeven wordt. De niet-TTO-leerlingen kunnen op Mencia op alle niveaus Cambridge Engels volgen. Ook zijn er certificaten Frans (Delf Junior) en Duits (Goethe) te halen.

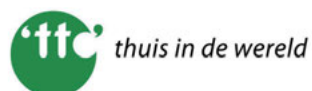
Mencia de Mendoza Lyceum ziet het als zijn taak de leerlingen op te leiden voor een Havo-, Atheneum- of Gymnasiumdiploma en te vormen tot jongvolwassenen, die verantwoordelijk en zelfstandig kunnen gaan functioneren in de maatschappij. Mencia biedt daartoe onderwijs op inhoudelijk hoog niveau dat past bij de maatschappelijke ontwikkelingen en dat voorbereidt op de internationale samenleving.

Voortdurend werkt Mencia aan de verdere ontwikkeling van haar onderwijs en aan haar internationale profiel. Dat profiel heeft een belangrijke rol gespeeld in de formulering van het programma van eisen voor de geplande ver- en nieuwbouw. Een auditorium of collegezaal en extra theorie- en vaklokalen maken het gebruik van een breder arsenaal aan didactische werkvormen mogelijk. Het auditorium biedt bovendien ruimte aan de talrijke informatieavonden die Mencia organiseert voor de ouders. In de vernieuwde school kan overal gebruik gemaakt worden van (draadloze) internettoepassingen.

Het internationale profiel van Mencia wordt versterkt door haar intensieve samenwerking met de International School Breda (ISB), die sinds 2011 gehuisvest is in een tijdelijk gebouw op het terrein van Mencia. ISB en Mencia hebben besloten gezamenlijk op te trekken in de realisatie van geplande nieu- en verbouw. Een internationale campus moet ruimte bieden aan beide scholen en uiting geven aan de groeiende praktische en inhoudelijke samenwerking tussen beide. Bovendien zal de campus een onmisbare bijdrage leveren aan het streven van de stad Breda om internationale bedrijvigheid te trekken en aan zich te binden.

In 2014 is hard gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de bouwplannen, die van af begin 2016 gerealiseerd zullen worden.

www.mencia.nl

*Vijverstraat
275 leerlingen
(huurlocatie)*

Het Michaël college in Breda Prinsenbeek verzorgt voortgezet vrijeschoolonderwijs voor vwo, havo en vmbo (tl). De school staat open voor leerlingen van alle gezindten en achtergronden.

Het Michaël college is de enige aanbieder van voortgezet vrijeschoolonderwijs in de regio West-Brabant. Het is een kleinschalige maar groeiende onderwijsvoorziening; de school groeit naar verwachting binnen enkele jaren uit tot 350 leerlingen.

Het Michaël college is onderdeel van Scholengemeenschap Breda, unit Markenhage College. De huidige huisvesting in Prinsenbeek wordt gehuurd. In 2016 zal nieuwbouw opgeleverd worden op het terrein aan de Emerweg in Breda alwaar het Michaël College samen met Daltonschool Markenhage College en Pleionschool Orion Lyceum een campus voor (traditioneel) vernieuwingsonderwijs zal vormen.

www.michaelcollege.nl

n

datum juni 2015
auteur Building Breda
pagina 15

Verviersstraat
1.366 leerlingen

Het Newmancollege huist in één gebouw in de Verviersstraat te Breda. Het is een actieve school voor mavo, havo, technasium (havo/vwo), atheneum en gymnasium. Leerlingen met talent voor bèta die behalve slim ook creatief zijn, kiezen voor het technasium. Mavoleerlingen volgen het uitdagende bèta-technisch programma Bèta Challenge. Aan alle leerlingen wordt het vak design & multimedia gegeven; bij uitstek het vak waarin fantasie en verbeeldingskracht worden ontplooid.

In september 2013 zijn het atrium en de nieuwe vleugel van het technasium en D&M onder grote publieke belangstelling geopend door astronaut Andre Kuipers. De nieuwe vormgeving contrasteert sterk met de stijl van de Bossche School van de oudbouw. Dank zij de vormgeving en door het materiaalgebruik heeft de nieuwbouw een futuristische uitstraling. Gedurende 2014 is het project afgerond.

De werkplaats van het technasium beschikt over een algemene werkruimte voor leerlingen met 110 werkplekken, een uitleenbalie, een verhoogde, af te sluiten, presentatieruimte, een verhoogde ruimte als denktank, een docentenwerkplek, een machinekamer en een mogelijkheid tot opslag van materialen. De zware machines zijn ondergebracht in een aparte werkplaats op de begane grond waar leerlingen uitsluitend onder begeleiding terecht kunnen.

Op de benedenverdieping van de nieuwbouw huist design en multimedia. De leerlingen hebben er grote werkruimten tot hun beschikking waar de computers voorzien zijn van alle benodigde ontwerpprogramma's. Er zijn klaslokalen, fotostudio's en geluidsstudio's en als blikvanger, een grote ruimte met een gigantisch green screen.

De hele nieuwbouw, inclusief het atrium, ademt rust en ruimte uit, ondanks dat er veel leerlingen tegelijk gebruik van maken. Nu de leerlingen vaak gebruik maken van de nieuwbouw, straalt ook de oudbouw meer rust uit.

De bestaande personeelskamer is in ruimte verdubbeld. Dat biedt de mogelijkheid om verschillende sferen in een ruimte op te nemen. Het personeel kan er werken aan computers, er staan werktafels, banken, fauteuils en verder hoge tafels en krukken die het mogelijk maken te genieten van het uitzicht op de grassportvelden en het blauwe kunstgrasveld. De 'helden' van onze personeelsleden kijken vanaf de wand de personeelskamer in; grote persoonlijkheden als Hella Haasse, de Beatles, Martin Luther King en Steve Jobs hopen door hun papieren aanwezigheid iedereen te inspireren tot mooie daden.

Newman ... school met pit!

www.newmancollege.nl

OLV

*Paul Windhausenweg
1.472 leerlingen*

Het Onze Lieve Vrouweyceum is een school voor havo, atheneum en gymnasium. De onderwijshoud waar het OLV voor staat, laat zich in drie zinnen samenvatten:

- ontdekken van je talenten;
- leren in balans met je leven
- en vormen van jouw veelzijdigheid.

We bereiden onze leerlingen voor op een evenwichtig, zelfstandig en volwassen functioneren in het vervolgonderwijs en in de samenleving. De school ziet het als haar opdracht jonge mensen met een goed verstand te stimuleren het beste uit zichzelf te halen, intellectuele capaciteiten optimaal te benutten en talenten en interesses breed te onderzoeken en te ontplooiën. Het OLV staat voor een leef- en werkklimaat waarin alle leerlingen en medewerkers zich gekend voelen en zich veilig weten.

Naast de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen richt het OLV zich sterk op de ontwikkeling van vaardigheden die de leerlingen nodig hebben om hun leven lang te kunnen blijven leren. Niet voor niets ontwikkelde het OLV enkele jaren geleden een bijzondere onderwijsstroom (OLV-3D) die zich richt op leerlingen die meer getalenteerd zijn en vanaf schooljaar 2015-2016 biedt de school voor havoleerlingen het International Business College aan. Leerlingen van het vwo maken nadrukkelijk kennis met wetenschap door het creëren van een doorlopende onderzoeksleerlijn waarvoor we ons hebben aangesloten bij het landelijk netwerk Wetenschaps Oriëntatie Nederland (WON).

Naast het ontwikkelen van kennis en (studie)vaardigheden bieden we leerlingen volop kansen om zich op breder terrein te vormen. Onder andere daarvoor hebben de activiteiten en projecten in onze OLV-weken en de bijzondere vakken van onze OLV-uren een prominente plaats in ons curriculum.

Het OLV is gevestigd aan de oever van de vijver van het Wilhelminapark in Breda. Op deze historische plek staat het in 2010 uitgebreide en eigentijds schoolgebouw dat prima uitgerust is voor het verzorgen van eigentijds onderwijs. De missie van het OLV is: "Onze Lieve Vrouweyceum ... kweekvijver voor talent!"

www.olvbreda.nl

Waterloostraat
 133 leerlingen
 (huurlocatie)

Orion Lyceum 'Met elkaar jezelf en de wereld ontdekken'

Orion is een Pleion-school. Op Pleion-scholen wordt onderzoekend, gepersonaliseerd en reflectief geleerd binnen een sterk gedigitaliseerde leeromgeving. Op Orion krijgen leerlingen de ruimte om buiten de getreden paden een eigen leerroute te volgen en thematisch leren binnen een rijke context. Dát is onze definitie van excellentie. Het leren omgaan met de permanente verandering die onze wereld kenmerkt en het erkennen van en recht doen aan de uniciteit van iedere leerling is onze collectieve ambitie. Een team van docenten, experts en onderwijsondersteuners gaat voortdurend de zoektocht aan om recht te doen aan deze verschillen. Dat is onze passie.

Orion is een modern, kleinschalig lyceum waar de metafoor van de wereldreis wordt gebruikt om de leerweg van de kinderen te symboliseren. Het vertrekpunt is de ruimte, het wit, vervolgens worden alle windrichtingen verkend. Onze kernwaarden, die terug te vinden zijn in het logo, zijn richtinggevend voor onze wijze van werken, samenwerken en voor de onderwijskundige doelstellingen.

We beschouwen het als ons primaire doel om de leerlingen zodanig onderwijs te bieden dat zij zich ontwikkelen tot individuen die weten waar hun kwaliteiten liggen en vanuit dit besef uitgroeien tot kritische en participatieve wereldburgers. In de dagelijkse praktijk van het Orion onderwijs zijn de onderwijskundige visie en uitgangspunten te herkennen. Onze Orion visie draagt wezenlijk bij aan de kwaliteit van het onderwijs.

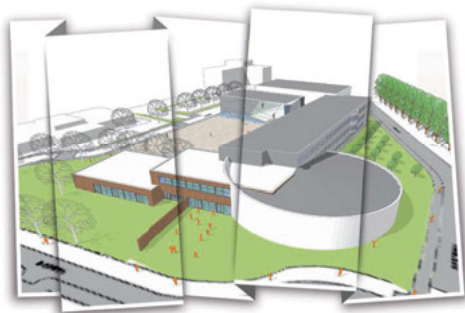
Met andere woorden: onze missie, onze slogan 'de wereld en jezelf ontdekken', onze onderwijskundige principes (Ontdekken, Ordenen, Ontwikkelen, Ontmoeten, Ontluiken) en de einddoelen die wij geformuleerd hebben voor de vorming van onze leerlingen zijn concreet terug vinden in onze school en in ons toekomstige gebouw. Wij hebben deze vertaald in uitvoerbare en herkenbare onderwijspraktijken die als zodanig ook onderzocht en beschreven worden. In ons kwaliteitsbeleid worden deze getoetst.

Het Orion Lyceum is een school voor HAVO en VWO die onderwijs ontwikkelt en aanbiedt op een eigentijdse wijze die zich onderscheidt van de meeste andere scholen.

Orion wil in een open verbinding staan met de buitenwereld en kijkt uit naar haar toetreding op de Campus bij Markenhage. Een Campus met drie onderscheidende onderwijskundige concepten die in de bovenbouw zullen samenwerken biedt een interessant en lonkend toekomstperspectief waarbij we er samen met Michael en Markenhage méér van gaan maken. Want daar gaat het om: de kwaliteit van een samenwerking waarmee we de wereld voor onze leerlingen en medewerkers nóg groter en rijker gaan maken. Architect Boris Zeisser (24H) heeft zijn proeve van bekwaamheid getoond door recht te doen aan de drie verschillende identiteiten van de scholen en tegelijkertijd gestalte te geven aan 'eenheid in verscheidenheid'. Eigentijdser kan het bijna niet.

www.orionlyceum.nl en www.pleion.nl

*Ganzerik
764 leerlingen*

Het Graaf Engelbrecht (mavo t/m vwo) presenteert zich als sport school en school voor media. Vanaf 1 augustus 2015 zal de school ter versterking van het sportprofiel starten met Highschool Breda. In de Highschool Breda krijgen leerlingen tijdens lestijd extra training onder leiding van een professionele trainer in hun eigen favoriete sport om hun talent verder te ontwikkelen. De trainingen vinden plaats op dinsdag en donderdagmorgen. De school is in 2013 een nauwe samenwerking aangegaan met NAC Breda. Op termijn zullen alle jeugdspelers met mavo/havo/vwo niveau op Graaf Engelbrecht geplaatst worden. Naast de reguliere lessen zijn er speciale sportklassen met extra uren breedtesport en speciale klassen mediaprofiel. Daarnaast benadrukt de school dat iedereen die dat wil zich op verschillende terreinen verder kan ontwikkelen. Er is een extra aanbod kunstgeschiedenis en science. Aan de maatschappelijke stage wordt veel belang gehecht.

Graaf Engelbrecht is een brede school (mavo, havo en vwo) met een sportief, gezond, veilig en maatschappelijk betrokken imago. Graaf Engelbrecht bereikt dit met, naast het reguliere aanbod, media- en sportklassen en sport als examenvak.

Gedurende 2014 is er gestart met de ver-/nieuwbouw van Graaf Engelbrecht, fase 2. De aula is in de zomer van 2014 afgebroken en in de het najaar weer opgebouwd. Daarnaast is gestart met de interne verbouwing en worden er nieuwe lokalen gerealiseerd.

Medio 2015 zal de verbouwing klaar zijn. Ondertussen heeft het plein een metamorfose ondergaan en past nu beter bij het profiel van de school.

www.graafengelbrecht.nl

Nassausingel 7
894 leerlingen

Het Stedelijk Gymnasium is een categoriaal gymnasium. Dat betekent dat er alleen gymnasiumonderwijs wordt gegeven. De school wil zoveel mogelijk ruimte bieden aan de talenten van leerlingen en daartoe ook zoveel mogelijk maatwerk organiseren. De doelstellingen hiervoor zijn vastgelegd in een nieuw Schoolplan 2013-2017. We zitten dus midden in de uitvoering van dit plan. Het maatwerk vindt plaats buiten en binnen de reguliere lessen. Naast de reguliere lessen zijn er vakken als Cambridge Engels, DELF voor Frans, Goethe Duits, Spaans, Robotica, een ondernemersproject in samenwerking met Universiteit Nyenrode, maar ook een Honoursprogramma in samenwerking met de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium en het F(acultatieve)-kaartproject.

Er wordt ook actief ingezet op deelname aan Olympiades en andere wedstrijden. De school is met ingang van het schooljaar 2013-2014 officieel door het Ministerie van OC en W erkend als Olympiadeschool, en de school neemt deel aan (Europese) debatten, diverse sportwedstrijden en culturele activiteiten. Het Stedelijk Gymnasium heeft een actief eigen schoolkoor, dat afgelopen jaar heeft deelgenomen aan de uitvoering van Stabat Mater in de Grote Kerk en sinds dit schooljaar ook een eigen schoolorkest.

Het Stedelijk Gymnasium wil een goede basis bieden voor tertiair, academisch onderwijs waarbij van een gymnasium-leerling verwacht mag worden dat hij zijn capaciteiten, doorzettingsvermogen en interesse bij de activiteiten binnen en buiten de lessituatie wil aanspreken.

In augustus 2013 is het nieuwe gebouw aan de Nassausingel betrokken met een oppervlakte van 5.442 m². Het gebouw is zeer goed geoutilleerd voor het geven van hedendaags onderwijs en bevat onder andere ook een collegezaal, die door het Bredaas bedrijf Perfetti Van Melle is geadopteerd en waar regelmatig lezingen in het kader van een Studium Generale gehouden worden. Het gebouw is enthousiast ontvangen in Breda wat ook heeft geleid tot een stijging in het aantal aanmeldingen van nieuwe leerlingen.

www.gymnasiumbreda.nl

Cambridge ESOL
Exam Preparation Centre

e Diplomas de Español
como Lengua Extranjera
¡INSCRÍBETE YA! Instituto **Corvantes**

VMBO

De VMBO-scholen in Breda vallen onder het bevoegd gezag van twee schoolbesturen, te weten: Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda en omstreken (SKVOB e.o.) en Stichting Regionaal Opleidings Centrum West-Brabant (ROC West-Brabant). Beide schoolbesturen hebben besloten samen te werken bij de vormgeving van de beroepskolom (BO-kolom) binnen het Voortgezet Onderwijs (VO).

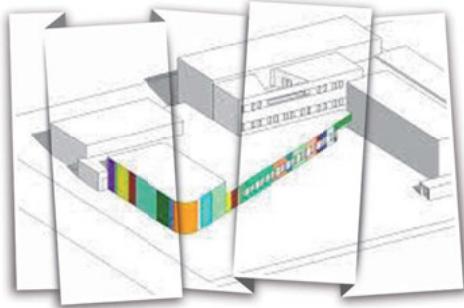
Na de totstandkoming van het Masterplan Breda hebben de scholen voor VMBO en de Praktijkschool Breda een eigen profiel, een merkpaspoort, opgesteld. Eind 2009 is een nieuwe fase ingezet bij de doorontwikkeling van het VMBO waarbij een projectorganisatie is opgezet. Deze heeft tot doel realisatie van kwalitatief hoog VMBO-onderwijs, imagoverbetering door eenduidig optreden, een zo breed mogelijk aanbod en innovatief onderwijs. Ten slotte versterking van de verbinding met het MBO en realisatie van een zorgschil die garanties biedt voor een optimaal leerresultaat en die vroegtijdig schoolverlaten en/of ongekwalificeerde uitstroom voorkomt.

Medio oktober 2011 is het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO) opgeleverd, waarin de schoolbesturen een gewenste onderwijssituatie voor het VMBO schetsen. Zij geven daarin aan tot welke herschikking van afdelingen ze willen komen om daarmee de leerlingen van de stad Breda en omgeving ook in de toekomst optimaal te kunnen bedienen. Kern van de herschikking is de sluiting van een gebouw dat in minder goede staat verkeert (Biesdonkweg 33) en het samenvoegen van de daar gevestigde school met één van de andere VMBO-scholen. Overigens met behoud van ieders BRIN. Tegelijkertijd vinden er tussen de drie brede VMBO-scholen uitruil van opleidingsprogramma's plaats en worden nieuwe opleidingsprogramma's toegevoegd aan de scholen.

Dat het Masterplan VMBO tot nu toe succesvol is, blijkt uit een toename van het aantal onderinstromers VMBO vanaf 2012 en een gelijkmatige verdeling over de drie scholen. Door intensieve samenwerking tussen Rotonde en Christoffel / Kompas is de verwachting dat ook op deze scholen het leerlingenaanbod gelijkmatig verdeeld zal worden.

In 2014 zijn door ROC West-Brabant extra werkplekken voor docenten gecreëerd in het motorvoertuigenlokaal van Tessenderlandt aan de Van Riebeecklaan. Tevens is in dit gebouw een entresol gerealiseerd.

Het 'grote project' in 2014 was de realisatie van de Praktijkschool aan de Frankenthalerstraat. Een wens van iedereen die nauw betrokken was bij de Praktijkschool, is uitgekomen. Een fantastisch schoolgebouw met onder andere mooie, ruime praktijkruimten voor zorg, welzijn, techniek en groen en een inpandige sportzaal is het resultaat. Het gebouw heeft bovendien een aantal duurzaamheidselementen meegekregen.

*Groene Woud
396 leerlingen*

In 2012 is de uitbreiding en de renovatie van de Rotonde aan het Groene Woud afgerond. Het project waarbij vrijwel alle gebouwdelen grondig zijn gerenoveerd heeft door de uitbreiding met lokalen, sportruimte en een keuken een geheel nieuw aanzicht gekregen. Het gebouw beantwoordt voor de komende jaren ruimschoots aan de eisen die gesteld worden aan schoolgebouwen maar komt ook vooral in hoge mate tegemoet aan de manier waarop de Rotonde het onderwijsprogramma wil realiseren in het gebouw. Bijzonder aan dit project is geweest dat een groot deel van het onderwijsprogramma van de Rotonde op de locatie doorgang vond tijdens de ingrijpende bouwwerkzaamheden.

www.derotondebreda.nl

*Van Riebeecklaan
762 leerlingen*

Ten behoeve van de opleiding Horeca, Toerisme en Voeding (HTV) is het restaurant van deze opleidingen op de locatie Van Riebeecklaan in 2013 geheel gemoderniseerd.

Het restaurant had een gedateerde uitstraling waardoor het werven van nieuwe klanten lastig was. Na de verbouwing heeft het restaurant een frisse, moderne uitstraling gekregen en is het voorzien van nieuwe techniek die het huidige onderwijs programma uitstekend faciliteert. De investering in het restaurant in sluit goed aan op de eerdere investeringen en modernisering van de bakkerij en de keuken.

Op de eerste verdieping zijn de toiletten voor de dames gerenoveerd. Deze voldoet weer aan de moderne eisen ten aanzien van hygiëne en is volledig in de 'huisstijl' van de eerder gerenoveerde toiletten gerealiseerd.

Verder loopt er een pilot in twee lokalen met twee verschillende ventilatie- systemen. Beide systemen voldoen aan het Programma van Eisen 'Frisse Scholen', klasse A van het Agentschap NL. Tevens kan er met beide systemen verwarmd worden, waardoor de oude stalen radiatoren verwijderd konden worden uit de betreffende lokalen. Omdat er op aanwezigheid geventileerd en verwarmd wordt, wordt er op deze wijze tevens bespaard op het energieverbruik. Als alle rapporten en metingen bekend en geëvalueerd zijn, zal worden bekeken of de pilot voor het gehele gebouw kan worden uitgewerkt en wat de financiële gevolgen hiervan zijn.

Op het schoolplein is uit het zicht van de leerlingen een smokingpoint voor de medewerkers van de locatie Van Riebeecklaan geplaatst.

www.tessenderlandt.nl

Christoffel
mavo en voorbereidend mbo met hwoo

*Rijnesteinstraat
363 leerlingen*

KOMPAS
VMBO met leerwegondersteunend onderwijs

*Heuvelstraat
81 leerlingen*

Begin 2012 is door het bestuur aandacht gevraagd voor de huisvestingsproblemen van de vestigingen Christoffel en Kompas. Voor Christoffel geldt vooral dat de huidige locatie veel te klein is en nauwelijks uitbreidingsmogelijkheden kent en voor Kompas geldt dat de huidige noodlokalen opgeheven moeten worden en het hoofdgebouw gedateerd en is. De voorkeur gaat uit naar samenvoeging van beide scholen in een gezamenlijke huisvesting. In het huisvestingsprogramma van het ROC is een plan opgenomen dat beide scholen in het gebouw van het Vitalis College aan de Nieuwe Inslag gehuisvest worden. Omdat de plannen rondom deze locatie zijn uitgesteld, is er een onderzoek uitgevoerd naar de renovatie en uitbreiding van de huidige locatie van Christoffel aan de Rijnesteinstraat in Breda. De uitkomsten worden betrokken in de afweging van verschillende huisvestingsscenario's voor deze scholen.

Eind 2013 heeft architectenbureau Rienks in opdracht van ROC West-Brabant een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar renovatie, uitbreiding of nieuwbouw op de locatie van het huidige gebouw Christoffel aan de Rijnesteinstraat.

Deze locatie kan geschikt gemaakt worden voor driehonderd tot driehonderd vijftig leerlingen specifiek VMBO. Hier worden de huidige leerlingen van Christoffel en Kompas ondergebracht. Door de invoering van Passend Onderwijs is de verwachting dat er meer kinderen onderwijs zullen volgen op reguliere VMBO scholen. De totale capaciteit van specifiek VMBO (zorglocaties) wordt teruggebracht van ruim achthonderd naar zeshonderd vijftig/zevenhonderd leerlingen. De haalbaarheidsstudie laat zien dat zowel renovatie als nieuwbouw op de locatie Rijnesteinstraat een reële optie is. Met name bij de keuze voor nieuwbouw zal er voor tijdelijke huisvesting Christoffel gezorgd moeten worden.

De verwachting is dat er in de eerste helft 2014 door ROC West-Brabant een definitieve keuze gemaakt zal worden voor de herhuisvesting van Christoffel en Kompas. Deze renovatie/nieuwbouw is de laatste fase van het Masterplan VMBO. Daarmee zijn de drie VMBO scholen in Breda en de twee specifieke VMBO locaties voorbereid op de toekomst die Passend Onderwijs gaat brengen.

Het SKVOB heeft besloten om de locaties Christoffel en Kompas vanaf 01 augustus 2014 organisatorisch samen te voegen tot één school.

www.christoffelbreda.nl en www.kompasbreda.nl

Praktijkschool Breda

*Frankenthalerstraat
315 leerlingen*

Waar een kleine school groot in kan zijn. In het schooljaar 2014 realiseerde ROC West-Brabant aan de Frankenthalerstraat in Breda haar nieuwe Praktijkschool. Het was de ambitie van ROC West-Brabant om een duurzaam gebouw neer te zetten wat op het gebied van water uitstekend past bij de ambities van de gemeente met betrekking tot de stad klimaatbestendig te maken. In het gemeentelijk waterbeleid is vastgesteld dat bewustwording een belangrijk uitgangspunt is voor een duurzaam watersysteem.

De scholieren van de Praktijkschool spelen in de toekomst daarom een belangrijke rol bij de implementatie van het waterbeleid. Voor bezoekers is het mogelijk om de werking van de verschillende onderdelen in de nieuwe school te bekijken. De Praktijkschool biedt de gemeente hierbij een extra gelegenheid om zich te profileren als een klimaatbestendige stad.

Wat waren de ambities en wat is er uitgevoerd?

Regenwaterretentie

Al het regenwater wat niet wordt (her)gebruikt wordt - alvorens het op het gemeentelijk systeem wordt geloosd - verzameld (gebufferd) op het eigen terrein. Hiervoor is in overleg met de gemeente en het waterschap een retentievijver aangelegd met een inhoud van 2.000 m³. Dit betekent dat bij regenval 2.000 m³ water op het eigen terrein wordt opgeslagen alvorens dit water wordt geloosd op het gemeentelijk systeem. Dit is een van de speerpunten van het waterbeleid en het klimaatuitvoeringsprogramma van de gemeente en het waterschap.

Helofytenfilter

Diverse toiletgroepen van de school zijn aangesloten op een helofytenfilter. Dit betekent dat het afvalwater van die toiletten via een septictank en een pomp put in een natuurlijk zuiveringsfilter terecht komt en daar wordt afgebroken door middel van 'helofyten' (rietplanten). Het door het helofytenfilter gezuiverde water komt in een schoonwaterput terecht waarop een overloop is aangesloten naar een vijver met daarin waterplanten en vissen. Dit vijverwater wordt regelmatig op zuiverheid getest. Het gehele proces rondom het watergebruik en de waterzuivering behoort tot een educatief onderdeel van de school.

Waterdak

Hergebruik van regenwater als doorspoelwater voor toiletgroepen. In een toiletgroep (van de leerkrachten) zijn twee transparant uitgevoerde communicerende vaten geplaatst. In het linker vat stroomt bij regenval water vanaf het dak en in het rechtervat wordt (bij droogte) water vanuit de schoonwaterput bij de vijver gepompt, hierdoor is er altijd een voorraad water aanwezig om de toiletten door te spoelen. Het water uit de communicerende vaten stroomt via een pvc leiding naar de eveneens transparant uitgevoerde spoelbakken van de toiletten. Bij het doortrekken van de toiletten ziet men het water vanuit de communicerende vaten naar de spoelbakken lopen. Bij regenval ziet men het water vanaf het dak daadwerkelijk in de communicerende vaten (linker vat) lopen. Als het niet regent en bij meerdere keren doortrekken van de toiletten (als het water in de communicerende vaten tot op een laag niveau is gezakt) slaat de vijverpomp aan en ziet men het water uit de schoonwaterput bij de vijver in de communicerende vaten (rechter vat) lopen.

Naast voornoemde duurzame toepassingen van hergebruik van water zijn ook de volgende duurzame technieken en werkwijzen in/bij de school toegepast.

Verlichting

De verlichting brandt alleen als mensen in de betreffende ruimten aanwezig zijn (schakeling middels bewegingssensoren). De verlichting is daglichtafhankelijk (bij de ramen brandt de verlichting zachter als aan de gangzijde). De kleur van de verlichting is 5500 Kelvin, dit is de kleur die het zonlicht (het spectrum aan kleuren van het zonlicht) het meest benadert en daarmee het meest milieu- en mensvriendelijk is. De verlichting wordt bij het verlaten van het gebouw en het inschakelen van de inbraakbeveiligingsinstallatie middels een veegschakeling in zijn geheel uit gezet. Dit voorkomt onnodig verbruik van energie.

Luchtbehandeling

De luchtbehandelingsinstallatie wordt geschakeld middels CO² meters in de diverse ruimten. Deze CO² meters registreren de aanwezigheid van mensen en zorgen er voor dat de lucht in de ruimten nooit meer dan 1.000 PPM (parts per million) bevat waardoor deze altijd zuiver is. Indien geen mensen in de ruimten aanwezig zijn slaat de luchtbehandelingsinstallatie niet, dit bespaart energiekosten.

Veilig wandelpad

De Frankenthalerstraat waaraan de nieuwe Praktijkschool is gelegen, is sinds enkele jaren een sluiproute voor veel kantoorpersoneel van het nabij gelegen bedrijventerrein Doornbos. Omdat veel mensen hier met de auto gebruik van maken en dit gevaarlijke situaties kan opleveren is in overleg en met de gemeente Breda gekeken naar een veiligere route voor de leerlingen van de Praktijkschool en het naastgelegen MBO Prinsentuin College. Als oplossing is voor de leerlingen/studenten welke met het openbaar vervoer komen (bus) een 'veilig wandelpad' aangebracht. Dit houdt in dat leerlingen en studenten direct nadat zij bij de bushalte aan de Kapittelweg uit de bus gestapt zijn via een bruggetje over de sloot en via een daarvoor speciaal aangelegd wandelpad het eigen terrein van het ROC kunnen betreden en op die wijze veilig naar hun scholen kunnen lopen. In totaal maken hier elke dag circa 500 leerlingen gebruik van. Dit voorkomt dat leerlingen en studenten nog langer via de openbare weg (Frankenthalerstraat) hoeven te lopen en betekent een grote verbetering van de veiligheid in en rondom de Frankenthalerstraat.

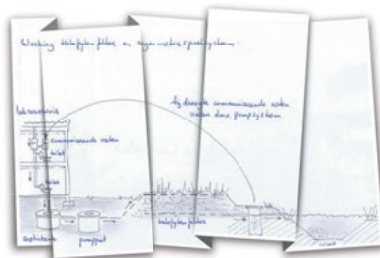
Energie

Ten behoeve van het opwekken van duurzame energie is het dak van de gymzaal uitgevoerd met een verzwaarde constructie om in de nabije toekomst plaatsing van zonnepanelen mogelijk te maken. De nodige technische aansluitingen hiervoor zijn reeds aangebracht.

Duurzame wandafwerking

Om het gebruik van tropisch hardhout (kappen van tropische bossen) te voorkomen, zijn alle gevelkozijnen uitgevoerd in aluminium. Om dezelfde reden zijn de wanden van alle praktijklokalen uitgevoerd in gerecycled (OSB) plaatmateriaal.

Ter illustratie zijn enkele afbeeldingen weergegeven, te weten een schets van de werking van een helofytenfilter en een foto van een spoelsysteem voor de toiletten.

*Tuinzigtlaan
377 leerlingen*

De opleidingen van Van Cooth zijn in 2012 ondergebracht bij Scala, Tessenderlandt en Prinsentuin Van Cooth aan de Tuinzigtlaan. Binnen deze scholen zijn enkele verbouwingen uitgevoerd om de inhuizing van de verschillende afdelingen van Van Cooth mogelijk te maken. In 2013 bleek het nodig om vanwege de groei van het aantal leerlingen de locatie Prinsentuin Van Cooth aan de Tuinzigtlaan uit te breiden met vier theorielokalen. Hiervoor moest onder meer een gedeelte van de overdekte fietsenstalling gedemonteerd en verplaatst worden.

www.prisma-vancooth.nl

3 Communicatie

Algemene Leden Vergadering

Binnen Building Breda heeft in het jaar 2014 tweemaal een ALV plaatsgevonden. Tijdens deze vergaderingen werden onder andere het jaarverslag 2013 (inclusief publicatiestukken), de begroting 2015 en alle door het bestuur genomen besluiten gedurende het lopende boekjaar 2014 besproken dan wel vastgesteld.

In de bijlagen is het investeringsscenario opgenomen op basis van voornoemde besluiten (bijlage 3).

Bestuur

In het jaar 2014 is het bestuur van Building Breda vier keer bijeengekomen. Deze bijeenkomsten hadden veelal het karakter van 'het kritisch volgen' van de activiteiten van de stuurgroep, het uitstippelen van het financiële beleid en zicht houden op het nakomen van de gemaakte afspraken c.q. doelen voortkomend uit het 'Strategisch Huisvestingsplan' en de andere gesloten overeenkomsten, waaronder het 'Treasury Statuut'.

Meer specifiek zijn diverse punten aan de orde gekomen, te weten de input vanuit de verschillende overlegorganen, bestuurlijke en directie mutatie(s), plan-/profielontwikkeling, taakstellende budgetten en/of voortgang aangaande alle locaties/projecten, vaststelling jaarrekening 2013, investeringsscenario's en business case, vaststelling begroting 2015, financiële zaken (managementrapportage, liquiditeiten en financieringen), publieke verantwoording, onderzoek rekenkamer, formalisering gebruikersovereenkomst, opstalrechten met betrekking tot stadsverwarming en vaststellingsovereenkomst Vennootschapsbelasting, ontwikkelen beleidsregels, voortgang doordecentralisatie onderwijshuisvestigingsverantwoordelijkheid Primair Onderwijs, contacten B.O.B., ontwikkelingen binnen het VMBO en het vormgeven van het project Building Breda 3.0.

Directeurenoverleg

Gedurende het jaar 2014 hebben er twee directeuren-overleggen plaatsgevonden. Naast de reguliere onderwerpen zijn thema's zoals aanmeldingen en de (eventuele) consequenties ten aanzien van de gebouwen, jaarrekening en -verslag 2013, begroting 2015, projecten, gebruikersovereenkomst, stadsverwarming en Building Breda 3.0 aan bod gekomen.

Overleg portefeuillehouders bedrijfsvoering en facilitaire zaken

In 2014 zijn de portefeuillehouders vier keer bijeengekomen. Onderwerpen welke tijdens deze constructieve bijeenkomsten aanbod zijn gekomen, waren onder andere het uitwisselen van (bouw)ervaringen, evaluaties van bestaande Service Level Agreements (glas en beveiliging) en onderzoeken naar nieuwe SLA's, gebruikersovereenkomst, demarcatielijst, borging onderhoud, asbest, gebruik derden.

Stuurgroep

Tweewekelijks is de werkorganisatie van Building Breda samengekomen voor het afhandelen van de actuele zaken en het uitstippelen van wegen die dienen te leiden tot nieuw beleid en behalen van de doelen. In elk van de bijeenkomsten is de voortgang van alle projecten aan de orde geweest om zo een verantwoorde voortgang te borgen.

Portal

Wederom werd in 2014 gebruik gemaakt van de portal (internetomgeving).

4 Projecten en activiteiten

In het jaarverslag 2014 is er voor gekozen om in het hoofdstuk 2 (per school) de stand van zaken betreffende het project weer te geven.

Projectgroepen

Zoals uit de projectorganisatie blijkt, wordt iedere projectgroep ingevuld met een vertegenwoordiger vanuit de schooldirectie, een projectleider en verschillende adviseurs. Ook in 2014 werd gebruik gemaakt van de navolgende adviesgebieden, te weten ARBO, grondmechanica, brandveiligheid, technische installaties, constructies, onderhoud en wet- en regelgeving.

Groot onderhoud

Sinds de oprichting van Building Breda wordt door Dyade Zuidwest-Nederland voor alle gebouwen, waarvoor Building Breda verantwoordelijk is, een 'Meer Jaren Onderhoud Plan (MJOP) gevolgd. Tevens wordt sinds die periode gebruik gemaakt van een onderhoudsprotocol met bijbehorende demarcatielijst. Op basis van deze documenten is ook in 2014 en onder begeleiding van Dyade een jaarplanning groot onderhoud per school opgesteld en uitgevoerd. Dit is tot tevredenheid van de betrokkenen gebeurd.

Daarnaast wordt steeds vaker samengewerkt op het gebied van klein onderhoudswerkzaamheden, welke voor rekening en risico van het desbetreffende schoolbestuur worden uitgevoerd.

Maatschappelijke partners

Building Breda heeft gedurende 2014 verschillende malen contact gehad met een brede vertegenwoordiging van maatschappelijke partners binnen de gemeente Breda. Naast de maandelijkse gesprekken met vertegenwoordigers van de gemeente Breda zelf, was dit in 2014 vooral het Primair Onderwijs.

Service Level Agreements

In 2010 is gestart met het opstellen en afsluiten van SLA's met verschillende leveranciers. Eind 2014 beschikte Building Breda over SLA's op het gebied van tijdelijke huisvesting, glasherstel, alarmopvolging, dak onderhoud en schilderwerkzaamheden.

Op basis van SLA's bieden leveranciers de scholen de zekerheid van dienstverlening en voordelen, zoals: directe ontzorging, snelheid, een kwalitatief goede uitvoering, korte communicatielijnen, minimaliseren overlast. Naast voornoemde voordelen bieden SLA's de coöperatie in haar totaliteit bijkomende (schaal)voordelen, zoals: transparantie, verzamelacties, kwaliteitscontroles door deskundige en onafhankelijke inspecteurs, gerubriceerde prijslijsten, kortingsstaffels en benchmarkrapport (managementinformatie).

De projecten van Building Breda zijn uitgevoerd conform de in het boekjaar 2014 van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

5 Financiën

Voor wat betreft de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten dient te worden opgemerkt dat gedurende het boekjaar 2013 veranderingen hebben plaatsgevonden in het overeengekomen financieringsarrangement van Building Breda. Naast de financiering voor wat betreft de zogenaamde 1ste tranche, is toen ook de financiering van de 2de tranche geregeld. De 1ste tranche van financiering overziet de jaren 2009 tot medio 2014. Binnen de 2de tranche van financiering zijn de lening-overeenkomsten voor de jaren medio 2014 en verder overeengekomen en is de rente op leningen voor de jaren tot 2018 vastgesteld.

In bijlage 3 van dit jaarverslag is de meerjareninvesteringsbegroting opgenomen. Deze begroting is aangepast aan de ontwikkelingen ten aanzien van het 'Strategisch Huisvestingsplan'.

Voor de volledigheid is als bijlage 4 het gecontroleerde en goedgekeurde Financieel verslag 2014 opgenomen.

Balans per 31 december 2014 (na voorgestelde resultaatbestemming)

	31 december 2014		1 december 2013
	(€)		(€)
Vaste activa			
Materiële vaste activa		90.729.524	86.482.259
Vlottende activa			
Vorderingen	173.335		187.402
Liquide middelen	<u>360.115</u>		<u>1.291.459</u>
		<u>533.450</u>	<u>1.478.861</u>
		91.262.974	87.961.120

	31 december 2014		31 december 2013
	(€)		(€)
Eigen vermogen			
Herwaarderingsreserve	33.721.647		33.721.647
Overige reserves	<u>17.977.930</u>		<u>16.165.304</u>
		51.699.577	49.886.951
Langlopende schulden		35.000.000	35.000.000
Kortlopende schulden		<u>4.563.397</u>	<u>3.074.169</u>
		91.262.974	87.961.120

Winst-en-verliesrekening over 1 januari 2014 tot en met 31 december 2014

	Begroting 2014 (€)	Realisatie 2014 (€)
Baten		
Subsidie gemeente	3.811.041	3.811.040
Bijdrage scholen	610.368	879.332
Rentebaten	10.000	10.705
Overige inkomsten	119.440	148.981
Totaal baten	4.550.848	4.850.058
Lasten		
Afschrijvingen	513.115	267.188
Rentelasten	1.685.976	1.628.418
Onderhoud OZB en waterschapslasten	400.000	260.966
Verzekeringen	200.000	307.200
Huren	120.000	91.544
Huren	206.309	258.299
ICT infrastructuur	4.500	4.205
Directie en secretariaat	129.658	129.558
Advieskosten	40.000	36.393
Overige kosten	68.000	53.659
Totaal lasten	3.367.558	3.037.432
Exploitatieresultaat	1.183.291	1.812.627

Toelichting afwijkingen begroting versus realisatie

Baten

Subsidie gemeente Breda

De subsidie is conform de begroting.

Bijdrage scholen

De bijdrage van de scholen is niet conform de begroting. Er zijn meer bijdragen ontvangen. Overall kan worden gesteld dat Building Breda naast de jaarlijks te ontvangen 'bijdrage groot onderhoud' ook (incidenteel) bijdragen van (individuele) schoolbesturen met betrekking tot onderhanden projecten, dan wel onderhoudsactiviteiten, ontvangt. Meer specifiek: in het boekjaar 2014 is gestart met de campusontwikkeling 'International School Breda en Mencia de Mendoza lyceum'. Voor dit project ontvangt Building Breda van de Stichting tot bevordering van Internationaal Onderwijs in Zuid-West Nederland eenmalig € 4.000.000 en van BreedSaam, Coöperatie Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda U.A. € 1.722.902. Het moment van de daadwerkelijke ontvangst van de betreffende middelen is afhankelijk van de projectvoortgang (declaratiebasis).

Rentebaten

De rentebaten over 2014 zijn nagenoeg conform begroting.

Overige inkomsten

De positieve afwijking ten opzichte van de begroting is ontstaan door een eenmalige uitkering vanuit de gemeente Breda ad. € 60.000 (er is in 2014 bestuurlijk overeenstemming bereikt over het met terugwerkende kracht, over de periode 2009-2014, betalen van een stichtingskostenvergoeding voor wat betreft de gymzaal van het Stedelijk Gymnasium en het gebruik door het Primair Onderwijs), retributies en ontvangen schade uitkeringen (hier staan wel lasten tegenover).

Lasten

Afschrijvingen

Ten tijden van het opstellen van de begroting 2014 was voorzien dat er meerdere projecten afgerond zouden zijn, zodat gestart zou kunnen worden met het afschrijven. Dit is uiteindelijk niet het geval gebleken.

Rentelasten

Ondanks het aanwenden van kasgeld (2de tranche financiering) zijn de rentelasten lager uitgevallen dan begroot. Dit hangt samen met de relatief lage rentestanden in 2014 en gedegen cashmanagement.

Onderhoud

Enerzijds zijn de subposten 'glasschades' en 'alarm' lager uitgevallen dan vooraf begroot en anderzijds heeft gedegen grootonderhoudsmanagement geleid tot minder onderhoudsuitgaven dan vooraf voorzien.

OZB en waterschapslasten

Over het belastingjaar 2013 is gedurende het boekjaar 2013 geen gebruikersdeel OZB ontvangen. De naheffing is in 2014 ontvangen en voldaan.

Verzekeringen

In 2014 is Building Breda gestart met haar verzekeringsarrangement (polissen die in 2014 afliepen) opnieuw in de markt te zetten. Dit heeft reeds in 2014 een aanzienlijk premievoordeel opgeleverd. Conditie is verder ongewijzigd gebleven, of verbeterd.

Huren

Deze post bestaat uit de subposten 'huur gebouwen' en 'vergoeding sportvoorziening'. Met name deze laatste post heeft tot een overschrijding gezorgd. Deze overschrijding is ontstaan door het opnemen van een voorziening voor wat betreft achterstallige declaraties vanuit Graaf Engelbrecht ad. € 25.000. Door personeelsmutaties heeft de betreffende school verzuimd jaarlijks te declareren. Daarnaast voorziet Building Breda ten aanzien van het Stedelijk Gymnasium in de vergoeding van inhuur externe sportaccommodaties zolang het Primair Onderwijs gebruik maakt van een deel van haar gymcapaciteit. De verwachting is, dat dit in 2015/2016 definitief opgelost zal zijn.

ICT infrastructuur

Voor wat betreft deze post zijn geen bijzonderheden heden te melden.

Directie en secretariaat

Voor wat betreft deze post zijn geen bijzonderheden heden te melden.

Advieskosten

De advieskosten zijn lager uitgevallen, dan begroot. Dit houdt verband met het sneller afronden van de Vennootschapsbelasting-problematiek.

Overige kosten

Voor wat betreft deze post zijn geen bijzonderheden heden te melden.

Afgedragen subsidie aan ROC West-Brabant

In 2014 is door Building Breda (afgerond) € 896.417,57 van de verkregen subsidie van de gemeente Breda afgedragen aan het ROC West-Brabant ten behoeve van de huisvesting van de leerlingen in de BO-kolom. In bijlage 5 is hiervan de verantwoording opgenomen.

Kerncijfers

Voor Building Breda en haar financiers zijn solvabiliteit, Debt Service Coverage Ratio (DSCR) en Loan to Value (LtV) belangrijke ratio's. In tabel 5.1 zijn de ratio's voor wat betreft het boekjaar 2014 weergegeven. Deze ratio's zijn afgezet tegen de voor Building Breda geldende normering.

	2014	Minimum (Solv./DSCR) Maximum (LtV)	Tijdelijk acceptabel	Gewenst
Solvabiliteit (Totaal Eigen Vermogen/Balanstotaal)	56,6%	20%	20-25%	>25%
DSCR (EBITDA/(betaalde rente+aflossingen))	2,3%	1,0	1,0-1,2	>1,2
LtV (Vreemd Vermogen/Vastgoed)	38,6%	80%	75-80%	<75%

Tabel 5.1 Kerncijfers 2014, Building Breda (2015)

Colofon

Building Breda
Mozartlaan 35
4837 EH Breda
T (06) 50 58 94 25
E info@buildingbreda.nl
Uitgave: Building Breda, juni 2015

© 2015 Building Breda. Alle rechten voorbehouden. Verspreiden en openbaar gebruik is toegestaan, mits met een correcte bronvermelding.

Kijk voor meer informatie op www.buildingbreda.nl

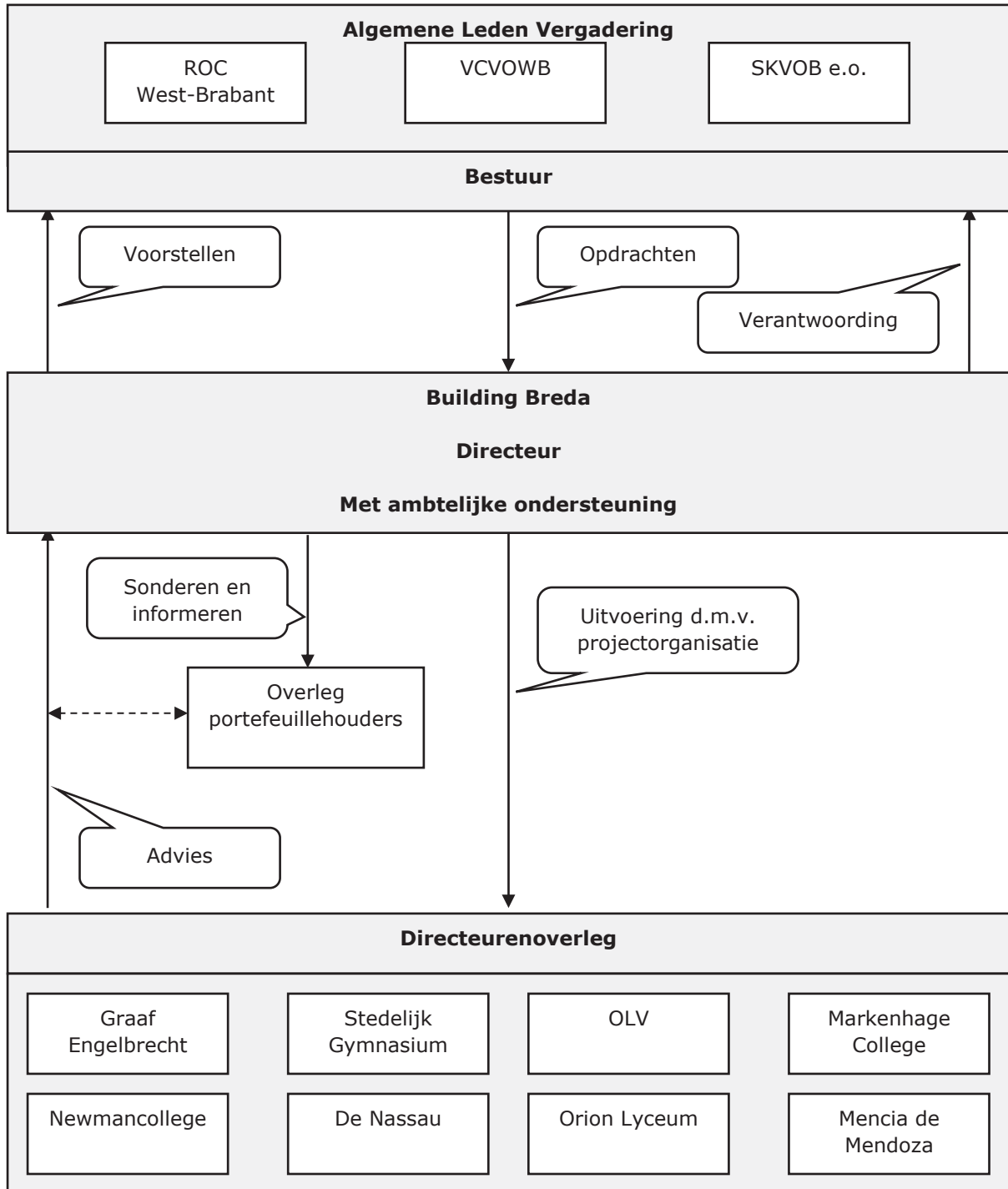

 BUILDING
B R E D A

BIJLAGE 1

Bijlage 1 Algemeen (functioneel) organogram

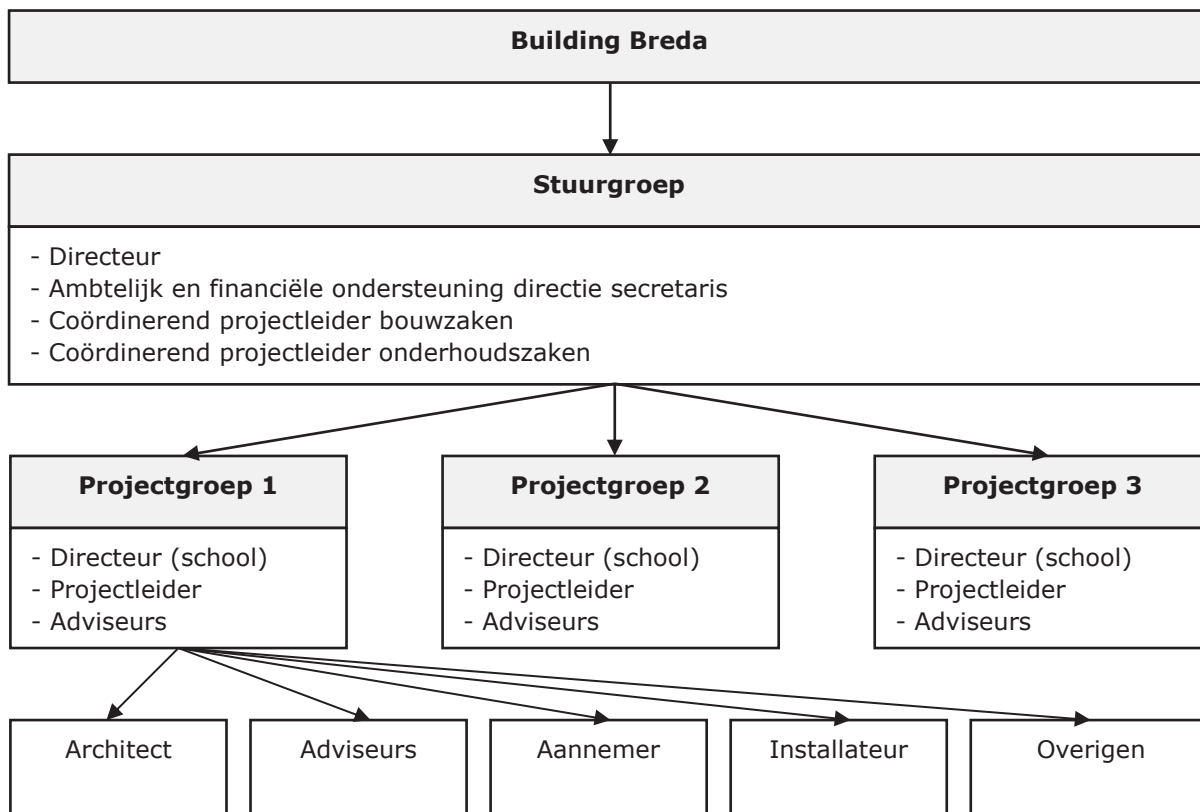

BUILDING
B R E D A

BIJLAGE 2

Bijlage 2 Organogram projectorganisatie

Toelichting bij organogram projectorganisatie Building Breda

Met coördinerend projectleider bouwzaken wordt de door Building Breda geselecteerde bouwmanager bedoeld. Op dit moment is hiervoor de heer J. Kromwijk van AVANT-bouwpartners aangezocht. Voor wat betreft de coördinerend projectleider onderhoudszaken dient te worden opgemerkt dat deze functie momenteel door de heer G. Bosters van Dyade wordt ingevuld.

Per project wordt door Building Breda een projectleider aangezocht. Dit gebeurt in overleg met de betrokken partijen.

Onder adviseurs binnen een projectgroep worden die mensen bedoeld die de directeur en projectleider denken nodig te hebben. Dit kunnen in veel gevallen medewerkers van de school zijn.

Onder de andere adviseurs worden medewerkers van bedrijven verstaan die technische ondersteuning bieden voor bepaalde bouwtechnische onderdelen en overige inrichtingsvragen.

 BUILDING
B R E D A

BIJLAGE 3

Bijlage 3 Meerjareninvesteringsbegroting 2014-2017

Locatie	totaal t/m 2013	totaal 2014	totaal 2015	totaal 2016	totaal 2017	totaal per locatie cf. bestuursbesluit
Markenhage College						
(incl. Michäel en Orion Lyceum*)	€ 291.563	€ 708.914	€ 4.740.000	€ 2.763.361	€ -	€ 8.503.838
voorbereidingsfase		€ 43.764	€ -	€ -	€ -	
ontwerpfase		€ 285.600	€ -	€ -	€ -	
bouwaanvraagfase		€ 143.550	€ -	€ -	€ -	
aanbestedingsfase		€ 236.000	€ -	€ -	€ -	
uitvoeringsfase		€ -	€ 4.740.000	€ 2.763.361	€ -	
Newman college	€ 6.828.192	€ 52.000	€ -	€ -	€ -	€ 6.880.192
voorbereidingsfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
ontwerpfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
bouwaanvraagfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
aanbestedingsfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
uitvoeringsfase		€ 52.000	€ -	€ -	€ -	
Mencia de Mendoza	€ 541.685	€ -	€ 473.100	€ 3.355.000	€ 2.132.639	€ 6.502.424
voorbereidingsfase		€ -	€ 35.600	€ -	€ -	
ontwerpfase		€ -	€ 235.000	€ -	€ -	
bouwaanvraagfase		€ -	€ 84.000	€ -	€ -	
aanbestedingsfase		€ -	€ 118.500	€ -	€ -	
uitvoeringsfase		€ -	€ -	€ 3.355.000	€ 2.132.639	
De Nassau, De la Reijweg	€ 7.126.642	€ 639.187	€ -	€ -	€ -	€ 7.765.829
voorbereidingsfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
ontwerpfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
bouwaanvraagfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
aanbestedingsfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
uitvoeringsfase		€ 639.187	€ -	€ -	€ -	
De Nassau, Paul Krügerlaan	€ 1.184.581	€ 1.546.028	€ -	€ -	€ -	€ 2.730.609
voorbereidingsfase		€ 19.000	€ -	€ -	€ -	
ontwerpfase		€ 60.000	€ -	€ -	€ -	
bouwaanvraagfase		€ 15.000	€ -	€ -	€ -	
aanbestedingsfase		€ 62.600	€ -	€ -	€ -	
uitvoeringsfase		€ 1.389.428	€ -	€ -	€ -	
Onze Lieve Vrouwe lyceum	€ 1.945.803	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.945.803
Graaf Engelbrecht	€ 2.577.896	€ 1.995.000	€ 1.799.984	€ -	€ -	€ 6.372.880
voorbereidingsfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
ontwerpfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
bouwaanvraagfase		€ 80.000	€ -	€ -	€ -	
aanbestedingsfase		€ 75.000	€ -	€ -	€ -	
uitvoeringsfase		€ 1.840.000	€ 1.799.984	€ -	€ -	
Stedelijk Gymnasium	€ 9.837.090	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 9.837.090
voorbereidingsfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
ontwerpfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
bouwaanvraagfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
aanbestedingsfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
uitvoeringsfase		€ -	€ -	€ -	€ -	
Totaal	€ 30.333.452	€ 4.941.129	€ 7.013.084	€ 6.118.361	€ 2.132.639	€ 50.538.665

 BUILDING
B R E D A

BIJLAGE 4

Financieel verslag 2014

Building Breda

Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda en omstreken in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.)

Breda

Inhoud

Algemeen	3
Jaarrekening	5
Balans	6
Winst-en-verliesrekening 2014	7
Kasstroomoverzicht 2014	8
Toelichting	9
Overige gegevens	18
Statutaire	19
Voorstel winstverdeling	19
Gebeurtenissen na balansdatum	19
Controleverklaring	20

Algemeen

Breda, 8 april 2015

Met deze jaarrekening wordt uitvoering gegeven aan artikel 17 en 18 van de akte van oprichting d.d. 11 december 2008 van onze vereniging.

Bovengenoemde artikelen hebben betrekking op "Jaarrekening; boekjaar, rekening en verantwoording".

Bij het opmaken van de jaarrekening heeft het bestuur zich, conform artikel 12 lid 4, laten bijstaan door een registeraccountant en PWC accountants.

De bestuurders:

Mevrouw T. Fuhring-Holzhaus (voorzitter)

Dhr. C.M. Clarijs

Dhr. A.C.J. Flink

Dhr. A. Kastelein

Dhr. A.M.P. Kloet

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Dhr. A.F.M. Knapen

Dhr. G.H.J.M. Olthof

Dhr. A. Roobol

Building Breda
Mozartlaan 35
Breda

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Jaarrekening

Balans per 31 december 2014
(na voorgestelde resultaatbestemming)

	31 december 2014		31 december 2013	
	Rei €	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa	4	90.729.524		86.482.259
Vlottende activa				
Vorderingen	5	173.335	187.402	
Liquide middelen	6	360.115	1.291.459	
		<u>533.450</u>	<u>1.478.861</u>	
		<u>91.262.974</u>	<u>87.961.120</u>	

	31 december 2014		31 december 2013	
	Rei €	€	€	€
Eigen vermogen	7			
Herwaarderingsreserve		33.721.647	33.721.647	
Overige reserves		17.977.930	16.165.304	
		<u>51.699.577</u>	<u>49.886.951</u>	
Langlopende schulden	8	35.000.000	35.000.000	
Kortlopende schulden	9	4.563.397	3.074.169	
		<u>91.262.974</u>	<u>87.961.120</u>	

Exploitatierkening

		2014	Budget 2014	2013
	Ref. €	€	€	€
Netto-omzet	11	4.839.353	4.540.849	4.686.722
Overige bedrijfskosten	12	<u>1.409.013</u>	1.681.581	<u>1.211.752</u>
Som der bedrijfslasten		<u>1.409.013</u>		<u>1.211.752</u>
Bedrijfsresultaat		3.430.340	2.859.268	3.474.970
Financiële baten en lasten	13	<u>-1.617.713</u>	<u>-1.675.976</u>	<u>-1.535.387</u>
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening		<u><u>1.812.627</u></u>	<u><u>1.183.292</u></u>	<u><u>1.939.583</u></u>

KASSTROOMOVERZICHT 2014

	Ref.	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat uit gewone bedrijfs-uitoefening vóór belastingen			3.430.340
Afschrijvingen			267.189
Verandering in werkkapitaal:			
Vorderingen	5	14.066	
Kortlopende schulden (exclusief bankkrediet)	9	1.489.228	
Langlopende schulden		-	
			<u>1.503.294</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			5.200.823
Ontvangen interest	13	-10.705	
Betaalde interest	13	1.628.418	
			<u>1.617.713</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten			3.583.110
Kasstroom uit investerings-activiteiten			
Investerings materiële vaste activa	4	<u>4.514.453</u>	
Kasstroom uit investerings-activiteiten			-4.514.453
Kasstroom uit financierings-activiteiten			
Saldo ontvangen en betaalde interest	13	<u> </u>	
Kasstroom uit financierings-activiteiten			<u>-</u>
Nettokasstroom			<u><u>-931.343</u></u>

Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:

Stand per 1 januari 2014	1.291.459
Mutatie boekjaar	<u>-931.343</u>
Stand per 31 december 2014	<u><u>360.116</u></u>

Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening

1 *Algemeen*

1.1 *Activiteiten*

De vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda en omstreken in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.), genoemd Building Breda, is een bij akte per 11 december 2008 opgerichte coöperatieve vereniging. De activiteiten van Building Breda bestaan voornamelijk uit het leveren van kwalitatief goede huisvesting aan de scholen in het voortgezet onderwijs.

Per 27 januari 2009 is de doordecentralisatie met de gemeente Breda geëffectueerd, waarbij het eigendom van gronden en gebouwen is overgegaan naar Building Breda.

1.2 *Schattingen*

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Building Breda zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

2. Grondslagen van waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Specifiek is de richtlijn "620 Coöperaties" van toepassing. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigings-prijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen wordt rekening gehouden. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar paragraaf 2.5.

De eerste waardering van de terreinen en gebouwen heeft plaatsgevonden op 27 januari 2009 tegen de WOZ-waarden 2007.

2.4 Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de nominale waarde van de vordering.

2.5 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door Building Breda wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

3. Grondslagen voor het bepalen van het resultaat

3.1 *Algemeen*

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar.

De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

3.2 *Opbrengstverantwoording*

Opbrengsten uit de levering van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

3.3 *Kosten*

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

3.4 *Financiële baten en lasten*

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

4. Materiele vaste activa

	Terreinen	Gebouwen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering	Totaal
		€	€	€
Waarde per 1-1-2014				
Verrijingsprijs	33.883.650	24.797.435	28.335.551	87.016.636
Cumulatieve afschrijvingen		534.377		534.377
Boekwaarden	<u>33.883.650</u>	<u>24.263.058</u>	<u>28.335.551</u>	<u>86.482.259</u>
Mutaties 2014				
Herrubricering				
Investeringen			4.514.453	4.514.453
Afschrijvingen		267.188		267.188
Boekwaarden	<u>-</u>	<u>-267.188</u>	<u>4.514.453</u>	<u>4.247.265</u>
Waarde per 2014				
Verrijingsprijs	33.883.650	24.797.435	32.850.004	91.531.089
Cumulatieve afschrijvingen	-	801.565	-	801.565
Boekwaarden	<u>33.883.650</u>	<u>23.995.870</u>	<u>32.850.004</u>	<u>90.729.524</u>

Per 27 januari 2009 is het eigendom van gronden en gebouwen overgegaan naar Building Breda. Deze gronden en panden zijn gewaardeerd tegen de WOZ-waarden 2007. Binnen deze categorie is grond opgenomen voor het bedrag van € 32.714.000. Dit bedrag is gebaseerd op het aantal vierkante meters maal een tarief van € 300. In 2009 zijn gronden aangekocht voor € 1.169.650. Het resterende bedrag van € 14.109.900 betreft de restwaarde van de gebouwen waarop niet wordt afgeschreven. De investeringen zullen na ingebruikname worden afgeschreven.

Afschrijvingspercentages materiele vaste activa

Terreinen	33.883.650	0%
Verrijingsprijs gebouwen	24.797.435	
Restwaarde	14.109.900	0%
Verrijingsprijs-restwaarde	10.687.355	2,5%

5. vorderingen

	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Handelsdebiteuren	149.474	43.673
Overige vorderingen	23.862	13.250
Overlopende activa	<u> </u>	<u>130.479</u>
	<u>173.336</u>	<u>187.402</u>

Alle vorderingen hebben een verwachte resterende looptijd korter dan 1 jaar.

6. liquide middelen

	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
	360.115	1.291.459

Dit betreft kas- en banksaldi, welk direct opreisbaar zijn. De kredietfaciliteit vanuit de bank ad. 17,5 miljoen zal in 2017 verlaagd worden naar 15,5 miljoen.

7. eigen vermogen

Overige reserves

	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Stand begin boekjaar	16.165.303	14.225.721
Resultaat over het boekjaar	<u>1.812.627</u>	<u>1.939.583</u>
Stand einde boekjaar	<u>17.977.930</u>	<u>16.165.304</u>

herwaarderingsreserve

	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Stand begin boekjaar	33.721.647	33.721.647
Dotatie / onttrekking	<u> </u>	<u> </u>
Stand einde boekjaar	<u>33.721.647</u>	<u>33.721.647</u>

8. langlopende schulden

	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Stand begin boekjaar	35.000.000	35.000.000
Aangegane lening	-	-
Aflossing	<hr/>	<hr/>
Stand einde boekjaar	<u>35.000.000</u>	<u>35.000.000</u>

Naast de huidige leningen is door de BNG bank een nieuwe financiering verstrekt. Het totaal van de leningen bedraagt € 14.750.000 en zal ingaan vanaf 2017/2018.

Jaar	Bedrag €	Rente	Looptijd	Soort lening
2009	10.000.000	5,08%	30 jaar	Aflossingsvrij
2010	7.000.000	4,35%	10 jaar	Aflossingsvrij
2011	8.000.000	4,52%	10 jaar	Aflossingsvrij
2011	10.000.000	4,32%	10 jaar	Aflossingsvrij
2017	2.000.000	4,64%	25 jaar	Lineair aflossend
2018	1.275.000	4,86%	25 jaar	Lineair aflossend
2018	2.125.000	4,86%	25 jaar	Lineair aflossend
2018	9.350.000	4,86%	25 jaar	Lineair aflossend
	<hr/> <u>49.750.000</u>			

9. kortlopende schulden

	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Kasgeldovereenkomst	3.500.000	-
Crediteuren	1.012.124	2.959.091
Overige schulden en overlopende passiv	51.273	75.400
Overlopende passiva	-	39.678
	<hr/>	<hr/>
Stand einde boekjaar	<u>4.563.397</u>	<u>3.074.169</u>

Alle kortlopende schulden hebben een verwachte resterende looptijd van korter dan 1 jaar.

10. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Zekerheden

Als zekerheid voor de afgesloten langlopende leningen gelden de bankhypotheek van € 35.000.000 vermeerderd met een opslag voor rente, boete en kosten van 40% van de hoofdsom en de compensatieverplichting Gemeente Breda tot maximaal de boekwaarde van de Registergoederen van voormelde hypotheek.

Conform het in september 2013 overeengekomen Addendum Overeenkomst Doordecentralisatie Huisvesting Voortgezet Onderwijs Breda staat de Gemeente Breda toe dat Building Breda bij externe financiers tot een maximumbedrag van EUR 52,5 miljoen, te vermeerderen met de afwikkelingskosten, aan uitstaande schulden mag aangaan.

Belastingen

Eind december 2010 is tussen de inspecteur van de Belastingdienst Zuidwest, kantoor Breda en Building Breda een vaststellingsovereenkomst overeengekomen met betrekking tot de toepasselijkheid van de herbestedingsreserve in de zin van artikel 12 Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Wet Vpb 1969) op Building Breda. Onder de specifiek voor Building Breda geldende feiten, voorwaarden en omstandigheden hebben partijen vastgesteld dat het Building Breda met ingang van de datum van haar oprichting is toegestaan een herbestedingsreserve in de zin van artikel 12 Wet Vpb 1969 te vormen, omdat gezegd kan worden dat hier een algemeen maatschappelijk belang op de voorgrond staat, uiteraard, mits voldaan aan de gestelde voorwaarden. Voornoemde vaststellingsovereenkomst is eindig per belastingjaar 2014. Voor de belastingjaren 2015 tot en met 2020 (waarna de overeenkomst steeds voor een periode van 5 jaar stilzwijgend kan worden verlengd) is wederom een vaststellingsovereenkomst overeengekomen, echter deze maal op basis van een vaste zakelijke vergoeding (ad. 10.842,50 euro te weten 5% van 216.850 euro) conform de zogenaamde cost plus methode. Deze vergoeding vormt de belastbare winst en het belastbare bedrag over het betreffende belastingjaar.

Overige verplichtingen

Building Breda heeft een huurovereenkomst met BreedSaam afgekocht. De verwachting is dat deze afkoop in 2015/2016 geëffectueerd zal gaan worden.

11. netto omzet

	2014	budget 2014	2013
	€	€	€
Subsidieopbrengsten van Gemeec	3.811.040	3.811.041	3.745.972
Bijdragen van scholen	879.332	610.368	596.292
Overige baten	148.981	119.440	344.458
	<u>4.839.353</u>	<u>4.540.849</u>	<u>4.686.722</u>

12. overige bedrijfskosten

	2014	budget 2014	2013
	€	€	€
Afschrijvingen	267.188	513.115	267.188
Onderhoudskosten	260.966	400.000	132.959
Belastingen	307.200	200.000	205.186
Verzekeringen	91.544	120.000	89.811
Huurkosten	258.299	206.309	199.342
ICT	4.205	4.500	4.215
Beheerskosten	219.611	237.657	313.051
	<u>1.409.013</u>	<u>1.681.581</u>	<u>1.211.752</u>

13. financiële baten en lasten

	2014	budget 2014	2013
<u>Baten</u>	€	€	€
Rente deposito's	10.705	10.000	78.811
Overige renten	-	-	-
	<u>10.705</u>	<u>10.000</u>	<u>78.811</u>
<u>Lasten</u>			
Rente hypotheek	1.628.418	1.685.976	1.614.198
Rente langlopende leningen	-	-	-
	<u>1.628.418</u>	<u>1.685.976</u>	<u>1.614.198</u>
Saldo financiële baten en lasten	<u>-1.617.713</u>	<u>-1.675.976</u>	<u>-1.535.387</u>

Overige informatie

14. werknemers

Gedurende het boekjaar had de vereniging geen werknemers in dienst.

Breda, 8 april 2015

De directie

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Overige gegevens

Statutaire regeling omtrent de winstbestemming

Het resultaat van de onderwijshuisvestingscoöperatie wordt elk jaar door de algemene ledenvergadering vastgesteld.

De algemene ledenvergadering bepaalt de bestemming van het positieve resultaat. Het bestuur maakt primair voor de bestemming van het positieve resultaat een plan op hoe dit resultaat wordt aangewend ten behoeve van de onderwijshuisvesting van de leden. Het positieve resultaat komt secundair ten goede aan de reserves van de onderwijshuisvestingscoöperatie. Tertiair kan het positieve resultaat direct ten goede komen aan de leden van de onderwijshuisvestingscoöperatie.

Voorstel winstverdeling

Voorgesteld wordt het resultaat over 2014 ad € 1.812.627 positief toe te voegen aan de overige reserves van de coöperatie. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier vermeld moeten worden.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de het bestuur van Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2014 van Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda te Breda gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de winst-en-verliesrekening over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vereniging gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Ref.: e0350902

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Flight Forum 840, 5657 DV Eindhoven, Postbus 6365,
5600 HJ Eindhoven
T: 088 792 00 40, F: 088 792 94 13, www.pwc.nl*

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd.

Eindhoven, 2 april 2015
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. T.A.G. van Boxtel RA

 BUILDING
B R E D A

BIJLAGE 5

Bijlage 5 Verantwoording investeringen 2014 ROC West-Brabant

Investerings	Locatie	2014
		gerealiseerd
aanbrengen entresol in praktijkruimte	Van Riebeecklaan	24.805
nieuwbouw Praktijkschool	Frankenthalerstraat	3.967.039
Totaal huisvestingsinvesteringen		3.991.844
Exploitatielasten 2014		
afschrijving gebouwen	zie apart blad	601.714
groot onderhoud	zie apart blad	297.768
overige huisvestingslasten (w.o. OZB, verzekeringen,)	zie apart blad	135.599
Totale lasten		1.035.081
Exploitatiebaten 2014		
gemeente Breda		1.005.727
bijdrage groot onderhoud		87.525
Totale baten		1.093.252
Saldo baten en lasten 2014		58.171
De exploitatielasten hebben betrekking op de volgende gebouwen:		
Van Riebeecklaan		
Rijnesteinstraat		
Heuvelstraat		
Groene Woud		
Tuinzigtlaan		
Vijverstraat		
Baronielaan		
Frankenthalerstraat		

Huisvestingslasten 2014			
Locatie	Afschrijving	Groot	Overige
		Onderhoud	Huisvest.lasten
Van Riebeecklaan	70.644	132.944	42.986
Rijnesteinstraat	19.760	5.669	2.013
Heuvelstraat	901	5.138	4.333
Groene Woud	194.074	53.682	35.591
Tuinzigtlaan (Van Cooth = 30%)	109.661	63.183	35.717
Vijverstraat	66.789	34.234	9.070
Baronielaan	74.038	0	0
Frankenthalerstraat (Praktijkschool)	65.847	2.918	5.889
Totaal	601.714	297.768	135.599

